

Dziennik ustaw i rozporządzeń krajowych

dla

Królestwa Galicyi i Lodomeryi
wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Rok 1893.

Wydano i rozesłano dnia 31. Maja 1893.

Cześć VI.

Nr. 20.

O b w i e s z c z e n i e

e. k. Dyrekyi poczt i telegrafów z 27. Marca 1893, L. 16.580, co do ustanowienia jezdnego pocztowego na czas od 1. Kwietnia do końca Września 1893.

Jezdne pocztowe od konia i za miriametr ustanawia się na czas od 1. kwietnia do końca września 1893, jak następuje:

W dawniejszym obwodzie	Z a j a z d y			
	ekstra pocztą		pocztą zwyczajną	
	zł.	ct.	zł.	ct.
Sanok, Wadowice	—	97	—	81
Czortków, Kraków, Rzeszów, Nowy Sącz, Tarnów	—	95	—	79
Brzeżany, Lwów, Przemyśl, Stanisławów, Zółkiew	—	92	—	77
Kołomyja, Sambor, Tarnopol	—	90	—	75
Stryj, Złoczów	—	89	—	74

Należytość za wóz kryty wynosi połowę, za niekryty czwartą część jezdnego za jednego konia i miriameter.

Czestne dla poczytlionia i należytość za smarowanie wozu pocztowego zostają niezmienione.

Lwów, dnia 27. Marca 1893.

Seferowicz w. r.

Nr. 21.

U s t a w a

z dnia 11. Kwietnia 1893, obowiązująca w Królestwie Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, o uwolnieniu zakładów i aptek przemysłowych tudzież przemysłowych towarzystw akcyjnych od dodatków do podatków.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, postanawiam co następuje:

§. 1.

Od wszelkich dodatków do podatków z wyjątkiem państwowych uwolnione będą następujące zakłady przemysłowe, które w przeciągu 10 lat od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy w Królestwie Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem założone zostaną.

1) Wszelkie zakłady przemysłowe, mające na celu wyrób takich przedmiotów, które do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy jeszcze w obrębie Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem wyrabiane nie były.

2) Zakłady przemysłowe z gałęzi przemysłu w kraju istniejących, jeżeli będą założone według wymagań najnowszego stanu techniki, obliczone na większy przerób surowego materiału lub półfabrykatu i zatrudniać będą większą liczbę robotników, a mianowicie:

Zakłady przemysłowe dla wyrobu cementu, wapna hydraulicznego, fajansu, majolik, wyrobów kamionkowych, feleowanych dachówek z gliny, rur drenowych, cegieł ogniotrwałych, zakłady dla wyrobu ciekłych i stałych smar z olejów mineralnych, przerobu mazi pogazowych na asfalt sztuczny albo na środki desinfekcyjne, wyrobu farb anilinowych, zakłady dla wyrobu urządzeń i aparatów gorzelnianych oraz browarniczych, maszyn parowych, maszyn i narzędzi rolniczych, narzędzi wiertniczych; fabryki powozów, lin drucianych, lamp naftowych; fabryki narzędzi i przyrządów pożarnych, sikawek, wozów ratunkowych, zakłady dla wyrobu kalafonii i prze-

robu odpadków drzew szpilkowych, olejków eterycznych; fabryki fortepianów i innych instrumentów muzycznych, zakłady dla wyrobu cellulozy, zakłady przemysłowe tkackie z lnu, konopi, bawełny, juty, zatrudniające w obrębie zakładów najmniej 10 ręcznych krosien tkackich, zakłady przemysłowe tkackie z wełny lub jedwabiu, zatrudniające w obrębie zakładu najmniej 6 krosien tkackich, zakłady blichu i apretury, zdolne przerobić najmniej 20.000 sztuk płótna rocznie, zakłady apretury sukna, zdolne przerobić rocznie najmniej 1000 sztuk sukna lub innych wyrobów wełnianych, farbiarnie wyrobów tkackich, drukarnie wyrobów tkackich, zakłady dla wyrobów pończoszkowych, zatrudniające najmniej 15 warsztatów, zakłady garbarskie dla wyrobu skór podeszwianych, saków, skór cielecych matowych czarnych, szarych, zamszów, kidów, skór lakierowanych, zakłady białoskórnice, zakłady przemysłowe dla wyrobu świec stearynowych, parafinowych, cerezynowych, fabryki mydła, zdolne przerobić najmniej 1000 centnarów tłuszczów roślinnych lub zwierzęcych, fabryki karuku i żelatyny, fabryki krochmalu, dekstryny, przerobów mącznych; fabryki szkła, szlifiernie szkła, fabryki kwasu siarkowego, zakłady dla wyrobu surogatów kawy, obliczone na przerób produktu najmniej z 50 morgów roślin okopowych; fabryki cukru buraczanego.

§. 2.

Zakłady przemysłowe już istniejące, a należące do gałęzi przemysłu powyżej w §. 1. ustępie 2. wymienionych, jeżeli w ciągu 5 lat od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy zaprowadzą wydoskonalone urządzenia techniczne według wymagań najnowszego stanu techniki i rozszerzą przedsiębiorstwo tak, że będą zdolne przerabiać większą ilość surowego materiału lub półfabrykatu i zatrudniać większą ilość robotników, zostaną uwolnione od całej nadwyżki wszelkich dodatków do podatków z wyjątkiem państwowych, jakaby przypadła do zapłaty w skutek powiększenia przedsiębiorstwa.

§. 3.

Uwolnione będą od wszelkich dodatków od podatków z wyjątkiem państwowych następujące spółki na podstawie ustawy z dnia 9. Kwietnia 1873 (L. 70. Dz. u. p.) związane:

a) Spółki surowcowe, mające na celu nabywanie surowych materiałów lub półfabrykatów wyłącznie na użytek należących do spółki rzemieślników i przemysłowców, którzy tych materiałów do swoich wyrobów potrzebują;

b) spółki magazynowe, założone celem sprzedaży we wspólnym lokalu wyrobów przemysłowych wyłącznie tylko przez członków spółki wyrabianych;

c) spółki produkcyjne, których członkowie pracują we wspólnym, z kapitału spółki założonym warsztacie, tudzież takie, które członkom spółki rozdają roboty do domów.

§. 4.

Uwolnione będą od wszystkich dodatków do podatków z wyjątkiem państwowych towarzystwa akcyjne, mające na celu prowadzenie przedsiębiorstw przemysłowych w obrębie Królestwa Galicyi i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, które zostaną założone w przeciągu 10 lat od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, jeżeli będą miały urzędową swą siedzibę w kraju, jeżeli ich wpłacony kapitał akcyjny wynosić będzie najmniej 250.000 złr. a. w., zatrudniać będą najmniej 60 robotników, a zakład swój przemysłowy urządzą odpowiednio do wymagań najnowszego stanu techniki.

§. 5.

Wszelkie powyżej w §§. 1—4 przyznane uwolnienia od podatków będą obowiązywać na przeciąg 10 lat, licząc od początku tego kwartału, w którym podanie o uwolnienie wniesionem zostało.

Gdyby jednak w ciągu tego 10-letniego okresu zakład przemysłowy, spółka lub towarzystwo akcyjne utraciło warunki w §. 1. ustęp 2. i w §§. 2., 3. i 4. niniejszej ustawy określone, od których zawisłem jest uwolnienie od dodatków, natenczas Wydział krajowy może cofnąć udzielone uwolnienie na resztę 10-letniego okresu.

§. 6.

O zastosowaniu niniejszej ustawy do zakładów przemysłowych, spółek i towarzystw akcyjnych, rozstrzyga w każdym poszczególnym wypadku Wydział krajowy ostatecznie i ogłasza swoją uchwałę w gazecie urzędowej.

§. 7.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia, a równocześnie traci moc obowiązującą ustawa z dnia 20. Stycznia 1886 (Nr. 17. Dz. ust. i rozp. kraj).

Wszakże uwolnienia od dodatków, które na podstawie ustawy z dnia 20. Stycznia 1886 (Nr. 17. Dz. ust. i rozp. kraj.) orzeczone zostały, zachowują w całości swoją moc obowiązującą.

§. 8.

Wykonanie tej ustawy polecam Moim Ministrom skarbu i spraw wewnętrznych.

Wiedeń, dnia 11. Kwietnia 1893.

Franciszek Józef w. r.

Steinbach w. r.

Taaffe w. r.

Nr. 22.

U s t a w a

z dnia 12. Kwietnia 1893, o zabudowaniu potoku Michałów w gminie Maniowy.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, rozporządzam, co następuje:

§. 1.

Zabudowanie potoku górskiego Michałów w gminie Maniowy powiatu Nowotarskiego ma być wykonane po myśli §. 4 ustawy z dnia 30. Czerwca 1884. Dz u. p. Nr. 116 jako przedsięwzięcie krajowe.

§. 2.

Za podstawę techniczną tej melioracyi służyć ma projekt c. k. oddziału leśno-technicznego dla zabudowań potoków górskich z roku 1892, preliminujący koszta robót na 8.000 zł.

Wydział krajowy jest jednak upoważnionym do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Administracją państwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§. 3.

Do pokrycia kosztów budowy przyczynić się ma tak galicyjski fundusz krajowy, jak i państwowy fundusz melioracyjny, ostatni z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia, bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości po pięćdziesiąt procent preliminowanych kosztów.

§ 4.

Datki kraju i państwa mają być uiszczone w czasie budowy w miarę rzeczywistej potrzeby dla wykonania robót programem objętych.

§ 5.

Koszta utrzymania wykonanych robót mają być pokrywane przez krajowy fundusz drogowy i gminę Maniowy po połowie.

§ 6.

Bliższe postanowienia co do sposobu wykonania przedsiębiorstwa i utrzymywania wykonanych budowli, kierownictwa budowy i wpływu Administracyi państwa na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsiębiorstwa, określi rozporządzenie wykonawcze, ułożone przez Wydział krajowy wspólnie z Namiestnictwem, które ma być przedłożone Ministerstwu rolnictwa do zatwierdzenia.

§ 7.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi rolnictwa.

Wiedeń, dnia 12. Kwietnia 1893.

Franciszek Józef w. r.

Falkenhayn w. r.

Nr. 23.

U s t a w a

z dnia 12. Kwietnia 1893, o zabudowaniu potoku Niszkówki.

Za zgodą Sejmu Mojego królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskim, rozporządzam co następuje:

§ 1.

Zabudowanie potoku Niszkówki w powiecie Nowosądeckim ma być wykonane jako przedsiębiorstwo krajowe.

§. 2.

Za podstawę techniczną tej melioracji służyć ma projekt c. k. oddziału leśno-technicznego dla zabudowań potoków górskich z roku 1891, preliminujący koszta robót na 25.726 złr. w a.

Wydział krajowy jest jednak upoważnionym do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Administracją państwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§. 3.

Do pokrycia kosztów budowy ma się przyczynić:

- a) galicyjski fundusz krajowy bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości pięćdziesięciu procent preliminowanych kosztów;
- b) państwowy fundusz melioracyjny z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia w myśl §. 6. ustępu 1 ustawy z dnia 30. Czerwca 1884, Dz. u. p. Nr. 116 takimże bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości pięćdziesięciu procent.

§. 4.

Datki kraju i państwa mają być uiszczone w czasie budowy w miarę rzeczywistej potrzeby dla wykonania robót programem objętych.

§. 5.

Blizsze postanowienia co do sposobu wykonania przedsięwzięcia, kierownictwa budowy i wpływu Administracji państwa na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsięwzięcia, określi rozporządzenie wykonawcze ułożone przez Wydział krajowy wspólnie z Namiestnictwem, a zatwierdzone przez Ministerstwo rolnictwa.

§. 6.

Dla utrzymania wykonanych robót ma być po ukończeniu budowy utworzoną po myśli §. 45. ustawy krajowej z dnia 14. Marca 1875 Dz. u. kr. Nr. 38. w drodze administracyjnej spółka interesowanych właścicieli gruntów i innych nieruchomości, a to bez względu, czy się na to zgodzą lub nie, a rozkład datków na poszczególnych członków spółki ma być skutecznym według postanowień §. 66. powołanej ustawy.

§. 7.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi rolnictwa.

Wiedeń, dnia 12. Kwietnia 1893

Franciszek Józef w. r.

Falkenhayn w. r.

N. 24.

R o z p o r z ą d z e n i e

Wydziału krajowego, w przedmiocie egzaminów kwalifikacyjnych na sekretarzy i inspektorów policji przy Magistratach miast objętych ustawą z dnia 13. Marca 1889. (Dz. ust. i rozp. kraj. Nr. 24 z r. 1889).

Wykonując postanowienie §. 51. Ustawy z 13. Marca 1889 (Dz. ust. i rozp. kraj. Nr. 24) i odnośnie do §. 28. tejże samej ustawy, Wydział krajowy w porozumieniu z c. k. Namiestnictwem wydaje w myśl rozporządzenia swego z dnia 29. Maja 1891 (Dz. ust. i rozp. kraj. Nr. 67 z r. 1891) następujące przepisy co do egzaminów kwalifikacyjnych na sekretarzy i inspektorów policji.

§. 1.

Rozporządzenie Wydziału krajowego z dnia 29. Maja 1891 (Dz. ust. i rozp. kraj. Nr. 67) wydane w porozumieniu z c. k. Namiestnictwem określa, którzy sekretarze i inspektorowie policji względnie kandydaci na te posady, poddać się muszą egzaminowi kwalifikacyjnemu.

§. 2.

Przy egzaminie kwalifikacyjnym na posadę sekretarza miejskiego ma kandydat udowodnić znajomość administracyjnych ustaw, rozporządzeń i przepisów, dotyczących tak własnego jak i poruczonego zakresu działania gminy, a przede wszystkim tych, które się do miast odnoszą.

Przy egzaminie kwalifikacyjnym na posadę inspektora policji ma kandydat udowodnić dokładną znajomość ustaw, rozporządzeń i przepisów, dotyczących wykonywania policji miejscowej.

§. 3.

Prośby o przypuszczenie do egzaminu kwalifikacyjnego wnoszone być mają do Wydziału krajowego, który je załatwia po rozpatrzeniu przedłożonych dokumentów i wyznacza dzień egzaminu.

Jeżeli kandydat w służbie publicznej pozostaje, winien przedkładać prośbę za pośrednictwem urzędu, przy którym pełni służbę.

§. 4.

Kandydat na posadę sekretarza dołączyć winien do podania o przypuszczenie do egzaminu poszczególnione niżej dokumenta:

- a) metrykę urodzenia,
- b) świadectwo ze złożonego egzaminu dojrzałości,
- c) świadectwo przynajmniej jednorocznej praktyki conceptowej w dziale administracyjnym przy jednym z urzędów państwowych lub autonomicznych,
- d) świadectwo moralności,
- e) a w końcu jeżeli kandydat w chwili podania się o przypuszczenie do egzaminu nie pozostaje w służbie państwowej lub autonomicznej, dowód czem się trudnił i trudni.

§. 5.

Kandydat na posadę inspektora policyi winien dołączyć do podania

- a) metrykę urodzenia,
- b) świadectwo moralności,
- c) dowód, czem się zajmował i zajmuje,
- d) świadectwo z odbytych nauk.

§ 6.

Komisya egzaminacyjna składać się ma z trzech członków, a mianowicie: członka Wydziału krajowego, jako przewodniczącego i dwóch egzaminatorów, z których jednego oznacza c. k. Namiestnictwo, a drugiego Wydział krajowy.

§. 7.

Egzamin kwalifikacyjny odbywać się będzie pisemnie i ustnie, a mianowicie najpierw pisemnie, a następnie ustnie.

§. 8.

Egzamin pisemny dla kandydatów na posadę sekretarza może być przedsięwzięty także z kilkoma kandydatami równocześnie i odbywać się

będzie w lokalnościach urzędowych Wydziału krajowego pod dozorem jednego z komisarzy egzaminacyjnych, przeznaczonego do tej czynności, lub urzędnika Wydziału krajowego w sposób następujący: kandydatowi dostarczone będą odpowiednie księgi praw, zbiory ustaw i normaliów, wszelka zaś inna pomoc, jakoteż wszelkie rozmawianie kandydatów między sobą, lub z innymi osobami, dopuszczone nie będzie. Przedmiotem pisemnych wypracowań, stosownie do postanowień komisji egzaminacyjnej, będzie ułożenie relacji do wyższej Władzy, albo wydanie orzeczenia, albo rozwiązanie pytań z kilku gałęzi administracji, a względnie policyi miejscowej.

Przy wyborze przedmiotów powinna komisja egzaminacyjna uważać na to, żeby zadania najdalej w przeciągu 8 godzin rozwiązane być mogły. Egzamin pisemny nie powinien trwać dłużej niż jeden dzień, a wypracowanie musi jeszcze tego samego dnia, zanim kandydat opuści lokalność urzędową, oddane być komisarzowi do dozoru ustanowionemu, który je niezwłocznie opieczętuje i odda przewodniczącemu komisji. Przewodniczący je udzieli do przejrzenia komisarzom egzaminacyjnym przed ustnym egzaminem.

W analogiczny sposób odbywać się mają egzamina z kandydatami na inspektorów policyi z tą jednak modyfikacją, że przedmiotem pisemnego wypracowania ma być ułożenie doniesienia na temat pewnego wydarzenia policyjnego, które poda przewodniczący komisji egzaminacyjnej, przyczem należy uważać na to, ażeby kandydat mógł zadanie rozwiązać najdalej w 2 godzinach.

§. 9.

Egzaminowanie ustne każdego kandydata z osobna trwać będzie około dwóch godzin i obejmować winno zbadanie wiadomości kandydata co do urzędzeń publicznych, ustaw i rozporządzeń (§. 2.) Komisja egzaminacyjna przekonać się oraz powinna, czyli i w jakim stopniu kandydat posiada jasne pojęcie, dar osądzenia, bystrość i praktyczną wprawę. Kandydat będzie nadto szczegółowo egzaminowany z pisemnego wypracowania, które wykonał, ażeby z odpowiedzi nabrać przekonania o gruntowności i trafności, z jaką ten przedmiot ocenia.

§. 10.

Każdy komisarz egzaminacyjny powinien zadawać pytania. Przewodniczącemu zostawia się do woli, czyli zechce wziąć udział w zadawaniu pytań.

Zadane pytania mają być umieszczone w protokole prowadzonym przy egzaminie. Po ukończonym egzaminie należy przy każdym zapytaniu uczynić wzmiankę, czyli dana odpowiedź zadowoliła komisarza, który to pytanie zadał, przy końcu zaś protokołu należy zamieścić zdanie komisji co do wyniku egzaminu ustnego w całości. Komisarze egzaminacyjni winni objawić

na piśmie swoje zdanie co do wypracowań pisemnych, które im do rozpatrzenia udzielone zostały, a przy końcu protokołu dotyczącego pisemnych wypracowań, należy zamieścić zdanie komisji co do wyniku egzaminu pisemnego. W razie różnicy zdań co do wyniku egzaminu pisemnego lub ustnego rozstrzyga większość głosów komisji.

§. 11.

Wypracowania pisemne wraz z protokołami egzaminacyjnymi przedłożone być mają Radzie Wydziału krajowego. Na podstawie tego przedłożenia orzeknie Wydział krajowy, czyli kandydat złożył egzamin „z wyszczególnieniem“, „bardzo dobrze“ lub „dobrze“. W razie niepomyślnego wyniku egzaminu orzeknie Wydział krajowy, czyli i w jakim terminie kandydat może być przypuszczony do powtórzenia egzaminu

§. 12.

Wydział krajowy wydaje kandydatowi świadectwo stwierdzające złożenie egzaminu z wyszczególnieniem, bardzo dobrym lub dobrym skutkiem.

§. 13.

Jeżeli kandydat przystępował dwa razy bez skutku do egzaminu kwalifikacyjnego bądź na posadę sekretarza, bądź też na posadę inspektora policyi, nie może być już więcej przypuszczony do egzaminu z tego działu, z którego egzamin dwukrotnie składał.

O odmowie przypuszczenia do egzaminu należy zawiadomić urząd, przy którym kandydat w służbie pozostaje.

Lwów, dnia 28. Lutego 1893.

Marszałek krajowy:
Eustachy Sanguszko w. r.

Członek Wydziału krajowego:
Dr. Józef Wereszezyński w. r.

R o z p o r z ą d z e n i e

Wydziału krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem krakowskiem z dnia 3. Lutego 1893, l. 5424, wydane w porozumieniu z c. k. Namiestnictwem we Lwowie, w przedmiocie zezwolenia gminie m. Oświęcima na dalszy pobór opłaty gminnej od napojów spirytusowych w r. 1893.

Na mocy ustawy z dnia 18. Marca 1888, Nr. 36 Dz. u. kr., Wydział krajowy Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem krakowskiem zezwala za zgodą c. k. Namiestnictwa we Lwowie gminie m. Oświęcima po zgaśnięciu mocy obowiązującej ustawy z dnia 20. Maja 1886 N. 60. Dz. u. kr. na dalszy pobór opłaty gminnej od napojów spirytusowych i od piwa w gminie wytwarzanych lub w obręb gminy wprowadzonych i w niej zużywanych w r. 1893, jednak pod warunkami, że opłata ta łącznie z krajową opłatą konsumcyjną, pobieraną na podstawie ustawy z 20. Marca 1891 Nr. 35 Dz. u. kr. nie może przekraczać od jednego hektolitra piwa kwoty 1 złr. 70 ct., przy palonych zaś napojach spirytusowych, których wartość alkoholowa ma być oznaczoną alkoholometrem, kwoty 11 centów od stopnia alkoholu czyli kwoty 11 złr. od hektolitra alkoholu, zaś przy innych palonych trunkach spirytusowych, względnie przy słodzonych napojach spirytusowych kwoty 5 złr. 50 ct. od hektolitra.

Nadto gminie m. Oświęcima nie wolno żądać dodatkowego uiszczenia rzeczonych opłat za czas przed ogłoszeniem niniejszego rozporządzenia.

Lwów, dnia 3. Lutego 1893.

Marszałek krajowy

Zastępca:

Antoni Jaksza Chamiec w. r.

Członek Wydziału krajowego:

Dr. Wereszczyński w. r.